

IZ LETNEGA DELOVNEGA NAČRTA 2021-2022 ...

INTERNO BIBLIOTEKARSKO DELO

Pridobivanje gradiva

- S ciljem, da bi se šolska knjižnica OŠ Miklavž pri Ormožu kot sestavni del vzgojno–izobraževalnega dela, kar najbolje opravljala svojo nalogo pri podpiranju vzgojno–izobraževalnega procesa in v največji meri ustrezala potrebam učencev in delavcev šole, bomo pri gradnji knjižnične zbirke skrbeli za kar se da kakovostno, uravnoteženo zastopanost vseh strokovnih področij ter ustrezen delež knjižnega, neknjižnega in drugega gradiva ter serijskih publikacij za vsako med njimi
- Prizadevali si bomo povečati prirast vsega gradiva, še posebno pozornost bomo namenili serijskim publikacijam, ki smo se jim morali v preteklih letih odreči. Prirast neknjižnega gradiva bo zajemal vsaj 10 % skupnega prirasta knjižničnega gradiva, saj smo z njim premalo založeni.
- Vsebinsko si bomo prizadevali knjižnični zbirki v skladu z usmeritvijo šole izpopolniti z gradivom naslednjih področij: aktualna strokovna literatura, slovarji, enciklopedije, naravoslovje, z slikanicami in antologijami slovenskega leposlovja.

- Pri nakupu si bomo v okviru možnosti prizadevali kar najbolj upoštevati želje bralcev. Ob odločitvi glede nakupa strokovne literature za določeno področje pa se bom posvetovali z ustreznimi strokovnimi delavci šole. V knjižnični zbirki centralne in podružnične šole na Kogu bomo vključili tudi vse publikacije, ki bodo v okviru šole izšle.

Strokovna obdelava gradiva in modernizacija poslovanja knjižnice

Miklavž:

- Knjižnično gradivo je skladno s standardi in priporočili na voljo v prostem pristopu. Po izpolnitvi pogojev za polnopravno članstvo COBISS v prejšnjem šolskem letu, letos nadaljujemo z izgradnjo kataloga in oblikovanju nove postavitve gradiva. To zajema inventarizacijo knjižničnega gradiva, formalno in vsebinsko obdelavo ter tehnično opremo gradiva v okviru sistema COBISS.

Kog:

- Pri nadaljnji izgradnji kataloga v sistemu COBISS bo potrebno vse knjižnično gradivo obdelati tako, da bo tudi na Kogu prehod na izposajo stekel nemoteno; pri tem je potrebno računati na precejšnji vložek časa in energije v strokovno obdelavo in klasifikacijo gradiva, saj je velika večina gradiva podružnične šole zgolj ročno inventarizirana. Štiri delovne ure tedensko, koliko jih je namenjenih knjižnici Kog, zagotavljajo zgolj čas za neposredno izposajo gradiva, ne pa tudi za kakšno bistveno širitev obdelanega fonda. Vsa na novo prispela gradiva sicer bibliotekarsko obdelamo v sistemu COBISS.SI s pomočjo računalnika v prostorih knjižnice Miklavž.

Izločanje in odpis gradiva

- V prizadevanju za aktualnost knjižničnega gradiva in zaradi prostorske preureditve obeh knjižnic bomo tudi v letu 2021/2022 v obeh enotah knjižnice določen del gradiva izločili in odpisali;

PEDAGOŠKO DELO

Sodelovanje pri načrtovanju, uresničevanju in vrednotenju celotnega življenja šole

- knjižnica bo sodelovala z vsemi strokovnimi delavci pri uresničevanju ciljev šole in tudi vse učitelje vabila k uresničevanju ciljev šolske knjižnice znotraj nje,
- bo aktivno udeležena pri načrtovanju in pri izvedbi biblio-pedagoškega dela (knjižnično informacijska znanja) v šolski knjižnici, v okviru kulturnih, naravoslovnih in tehniških dni. sodelovala bo na delovnih, pedagoških, redovalnih in drugih konferencah, roditeljskih sestankih
- s starši kot knjižničarka sodelujem predvsem ob izposoji gradiva v knjižnici, v obliki svetovanja časa govorilnih ur ali po telefonu, starše vidimo kot najboljše in nujne zaveznike pri vzgoji otrok, osrednjega pomena je, da si šola prizadeva v stikih s starši, kadar je le mogoče vzpostaviti in ohraniti odnos, ki temelji na vzajemnem zaupanju, spoštovanju in sodelovanju za dobrobit otrok.

Skupinsko delo z uporabniki

- za učence prvega VIO bomo dogovoru z učiteljicami nadaljevali z izvajanjem skupinskih in individualnih bralnih uric, ki so prvenstveno namenjene učencem, ki najbolj potrebujejo dobrih izkušenj ob branju knjig, bodisi da so imeli doslej manj priložnosti za razvoj pozitivnega odnosa do branja, bodisi v smislu predvidevanja in preprečevanja morebitnih težav, še preden se zares pojavijo ali pa kot način pomoči, ko se je težava že izrazila (biblioterapija),
- pripravljali bomo tudi knjižne razstave, bralnice, obiske literarnih ustvarjalcev, delavnice za starše in druge bralno-motivacijske dogodke,
- pomemben del aktivnosti šolske knjižnice bo posvečen učenju in navajanju učencev na uporabo knjižnice in vzgoja samostojnih in aktivnih uporabnikov knjižnice,
- v knjižnici si bomo prizadevali oblikovati okolje, ki bo uporabnike vodilo k samo-odkrivanju, preiskovanju in samo-usmerjanju,
- knjižnica bo vse načrtovano obdobje igrala aktivno vlogo pri učenju raziskovalnih in referenčnih spretnosti, prizadevali si bomo zagotavljati toliko virov, kot je mogoče in dostop, s pomočjo računalnika ali z drugimi referenčnimi sredstvi, k dodatnim virom informacij in gradiv,

- vsako priložnost bomo izkoristili za učenje bralno-učnih strategij in učenje učenja in večanje informacijske pismenosti pri učencih

Knjižnično informacijsko znanje

- V skladu s kurikulumom, cilji in vsebine Knjižnično informacijskega znanja izhajajo iz temeljnih ciljev vzgojno-izobraževalnega dela. Znanja, sposobnosti in spretnosti, ki jih učenec razvije v okviru pouka Knjižnično informacijskega znanja v osnovni šoli za vseživljenjsko učenje, omogočajo in spodbujajo aktivno pridobivanje kvalitetnega znanja na različnih področjih, kritično in ustvarjalno razmišljanje, izražanje čustev, misli in zaznav.
- Knjižnično informacijsko znanje zajema vse elemente informacijske pismenosti s poudarkom na uporabi knjižnice in z njeno pomočjo dosegljivih informacij. Cilji in vsebine knjižnično informacijskega znanja zajemajo obdobje od 1. do 9. razreda osnovne šole. Njihovemu izvajanju so namenjene po **štiri pedagoške ure letno za vsak oddelek**, kar pomeni 36 pedagoških ur v devetih letih šolanja. Vsebine in cilji tematskih sklopov se nadgrajujejo od 1. do 9. razreda osnovne šole.
- Pouk Knjižnično informacijskega znanja izvajajo strokovni knjižnični delavci skupaj z učitelji drugih predmetnih področij.

Individualno biblio-pedagoško delo z uporabniki

- individualno svetovanje učencem in učiteljem za učinkovito izrabo knjižničnega gradiva (izposoja);
- pomoč učencem in učiteljem ob iskanju literature za individualno uporabo, iskanje informacij za izdelavo domačih nalog, referatov, seminarskih nalog, priprav za pouk ekskurzije, kulturni, tehniški in naravoslovni dnevi,
- vodstvo in pomoč pri učenju načinov, izgradnji pristopov in strategij za čim učinkovitejše učenje učenja kot vseživljenjske, nenadomestljive kompetence.
- Individualno svetovanje in delo z učenci s posebnimi potrebami in nadarjenimi učenci v knjižnici

Izposoja gradiva

Načrtujemo, da bodo učenci in delavci šole lahko izposojali knjižnično gradivo v centralni šoli vsak dan, razen ob sredah, ko bo knjižnica delovala na podružnični šoli. Posebno pozornost

bomo namenili temu, da bo knjižnica na voljo uporabnikom pred poukom in kadar bo le mogoče, tudi po pouku. V tem času lahko učenci tudi berejo knjige, pripovedujejo o prebranem, pripravljajo predstavitve na računalniku, pišejo domače naloge, pripravljajo argumente za debato, vadijo predstave, pišejo pesmi, poiščejo nasvet ali se preprosto učijo v čitalnici knjižnice.

Za vse učence od 1. do 5. razreda bo ena pedagoška ura tedensko posvečena izposoji v skladu z urnikom obiska. To je čas, ko se bom posvetila izključno potrebam te skupine uporabnikom in si vzela čas samo zanje.

Svetovalni razgovor ob izposoji – okno priložnosti za knjižničarja

Ob izposoji knjig si bomo vedno prizadevali vzeti čas za individualni svetovalni razgovor in priporočilo branja. V okviru knjižnice bodo vse načrtovano obdobje potekale dejavnosti povezane z vodenjem učbeniškega sklada na šoli. Nadaljevali bomo tudi z medknjižnično izposoji.

Ob individualnem pedagoškem delu, se bomo z učenci ob izposoji posvečali:

- poglobljanju motivacije za branje, z ozirom na potrebe posameznega učenca in ob upoštevanju njegovih želja,
- individualnim in skupinskim razgovorom o prebranem,
- usvajanju in vadbi bralno-učnih strategij in tehnik,
- vadbi glasnega branja in lepopisja,
- mentorskemu delu z učenci, vrstniškimi mentorji branja,
- sprotnemu vrednotenju knjižničnih storitev

Motivacija za branje, Bralna značka

Bralna značka na šoli je prostovoljna interesna dejavnost, ki je del pomembnega kulturnega gibanja Bralna značka, izvirne slovenske oblike dela z mladimi, ki spodbuja mladino k branju, še posebej branju kakovostnih knjig v želji, da bi »dobra knjiga z vsemi vrednotami, lepoto in spoznanji našla pot do mladih generacij.«

Pri izvajanju dejavnosti Bralne značke bomo vseskozi izhajali iz smernic in priporočil stroke in Društva bralna značka – ZPMS. Moto branja za Bralno značko na naši šoli ostaja: »Kaj je največ, kar lahko zase letos naredim z branjem?«.

Prednostne naloge v okviru spodbujanja branja za vse načrtovano obdobje:

- oblikovanje odnosa do branja kot vrednote, vzgoja k ustreznemu vrednotenju pomena branja za življenje in zavedanju o koristih, ki jih le-to prinaša,
- branje kakovostnih slikanic, knjig in drugih gradiv s ciljem kar največje koristi za otrokov razvoj in napredovanje,
- priljubiti otrokom knjige in prebuditi navdušenje za branje knjig oz. ta odnos ohraniti in ga utrditi (temelj notranje motivacije za branje),
- izgradnja otrokove pozitivne samopodobe in samozaupanja pri začetnih bralnih poskusih,
- k branju s poudarjeno skrbnostjo vključiti in spodbuditi oklevajoče bralce oz. učence, ki so imeli doslej manj priložnosti za branje oz. za razvoj pismenosti,
- proaktivno spremljanje bralnega napredka, individualni svetovalni razgovori, bralni načrti formativno spremljanje učenčevih bralnih in osebnostnih uspehov,
- posameznikovim potrebam prilagojen izbor najustreznejše oblike spremljanja prebranega,
- sistematična vzgoja za postopno prevzemanje vse večje odgovornosti za lastno branje na strani učencev (rastoče po vertikali,)
- s tem odločilno povezana izgradnja zavezniškega odnosa med mentorjem in bralcem v odnosu do branju in gradnja medsebojnega zaupanja,
- k branju, še posebej branju kakovostnih besedil spodbuditi kar največ učencev, ki še nimajo tega interesa ali jim je že nekoliko zamrl,
- odkrivanje novih bralnih interesov posameznika,
- spodbujanje razvoja ustreznih bralno-učnih strategij pri učencih.

Vrstniški mentorji branja:

- ostajajo vse načrtovano obdobje izvorni dodatek k branju za Bralno značko na naši šoli (lahko so izjemno učinkoviti v vlogi svetovalcev in spodbujevalcev veselja do branja pri mlajših vrstnikih).

Delo z nadarjenimi in drugimi uporabniki s posebnimi potrebami:

- prizadevali si bomo omogočati posameznikom prilagojene, individualizirane storitve
- posebno pozornost bomo posvetili tudi iskanju načinov za svetovanje in podporo nadarjenim učencem pri oblikovanju postopno vse bolj aktivnega in odgovornega odnosa le-teh do razvoja lastne nadarjenosti in potencialov.

Sodelovanje v projektih

- knjižničarka je vodja in koordinatorica projekta »*Beriva skupaj!*« v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja
- nadaljevali bomo s sodelovanjem pri projektih šole, kakor tudi s tradicionalnimi sodelovanji pri projektu »*Rastem s knjigo*«

Projekt „Pismenost-skrivna moč uspeha“

Osrednji interni projekt šolske knjižnice, okoli katerega se zbirajo vsa njena najpomembnejša prizadevanja in cilji, ki izražajo obenem tudi njeno temeljno poslanstvo; vsakomur, v dosegu knjižničnih storitev, ponuditi kar najboljše pogoje za razvoj vseh vrst pismenosti, razumljivo na čelu s - primarno - bralno pismenostjo. Gre za skupek pestrih, na zelo različna področja v življenju vrtca in šole segajočih storitev in dejavnosti knjižnice, ki bodo prilagojene starostim in različnim potrebam otrok.

Razvijanje pismenosti učencih že vse od prvega VIO vključuje tudi razvijanje samopodobe, na njej utemeljenega odnosa do lastne osebnosti in njene pismenosti kot pomembne vrednote.

To slej ko prej nosi s seboj tudi potrebo po postopnem oblikovanju primerne mere odgovornosti in samoaktivnosti pri učenju učenja. - Potezi, ki si ju si ju pri učencih prizadevamo sistematično privzgajati v kar največji meri.

Pri tem nam je za izhodišče individualni pristop in poglobljen, iskren pogovor z vsakim posameznim učencem, o njegovih željah, potrebah in ciljih, kadar je ta le možen. Na temelju tako vzpostavljenega odnosa, je v vzajemnem spoštovanju možno kasneje graditi učenčev razvoj v katerokoli zanj ali zanjo zaželjeno, najboljšo smer...

V spodnji tabeli povzemam zgolj kratek pregled večine teh aktivnosti:

PROGRAM DELA KNJIŽNICE, PROJEKTI IN DEJAVNOSTI

VRSTA DEJAVNOSTI:	ČAS	NOSILEC
Skupinski ali individualne bralni in pripovedovalski dogodki 1. VIO	po dogovoru	F. Tkalčec
Vzgoja za branje, pomen branja za življenje – bralno-motivacijske predstavitve Bralne značke za posamezne razrede	vse šolsko leto	F. Tkalčec, razredničarke
Sistematičen, tedenski obisk knjižnice in izposoja v okviru pouka v vseh razredih od 1. do 5. na obeh šolah	vse šolsko leto	F. Tkalčec, razredničarke
Bralno-motivacijske razredne ure, sprotno spremljanje in končnih vrednotenj truda in uspeha pri branju	vse šolsko leto	F. Tkalčec
Vodenje in koordinacija internega projekta »Beriva skupaj 2021-2022!« v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja 2021	september-junij	F. Tkalčec
Nova storitev »Izposoja gradiva iz video-klica« z drive-in oz. drugače izvedenim brezstičnim izročanjem paketov knjig	december-marec	F. Tkalčec v sodelovanju s Tanjo Novak
Sodelovanje z razredniki pri formativnem spremljanju in sprotne evalvaciji uspeha pri branju za bralno značko	vse šolsko leto	F. Tkalčec, razredniki
Pouk Knjižnično-informacijskega znanja za učence vseh razredov	vse šolsko leto	F. Tkalčec v sodelovanju z učitelji
Bralna značka – koordinacija in mentorstvo	vse šolsko leto	F. Tkalčec, mentorice branja v vrtcu in 1.-5. r
Ekološka bralna značka »Živimo z naravo« – koordinacija in mentorstvo	september–junij	F. Tkalčec
Angleška in nemška bralna značka (bibliotekarska podpora)	po dogovoru	mentorice, F. Tkalčec
Učenje učenja in učenje bralnih učnih strategij	vse šolsko leto	vsi učitelji
Poudarjanje pravilne rabe knjižnega jezika, glasnega branja in branja z razumevanjem	vse šolsko leto	vsi učitelji
Periodična izposoja gradiv s priporočilnih seznamov v razredne knjižnice	po dogovoru	F. Tkalčec, razredničarke
Vzgoja vrstniških mentorjev spodbujevalcev branja za bralno značko v 6.-9. razredu	vse šolsko leto	F. Tkalčec
Organizacija obiska avtorjev ob zaključku branja za obe šoli, s svečanima podelitvama osvojenih bralnih značk in kratkima kulturnima programoma	junij 2022	F. Tkalčec

VRSTA DEJAVNOSTI:	ČAS IZVEDBE
Projekt »Pismenost- skrivna moč uspeha«	vse šolsko leto
izgradnja kataloga knjižnice in izposoja v sistemu COBISS.SI	vse šolsko leto
Bralna značka	september–junij
Ekološka bralna značka »Živimo z naravo«	september–junij
Projekt »Rastem s knjigo«	po dogovoru
Projekt »Beriva skupaj« v okviru NMSB 2021	september-junij
Učbeniški sklad	september–avgust

Izobraževanje in profesionalni razvoj šolske knjižničarke

- strokovno spopolnjevanje in izobraževanje v šoli in drugih institucijah, udeležba na vseh potrebnih tečajih za ohranitev pooblastil in nemoteno delo v okviru sistema COBISS.SI,
- seminarji, aktivni in študijske skupine za knjižnično dejavnost v organizaciji Zavoda RS za šolstvo ...

Skrb za ugled knjižnice, zagovorništvo, promocija, iniciative knjižnice

- knjižnica se bo z ozirom na svoj položaj vsa tri leta prizadevala profilirati kot samoiniciativen, proaktiven, ustvarjalen, fleksibilen in zanesljiv partner, ki je trdno verjame v uresničevanje svojega poslanstva in se zaveda, da je promocija nujen element uspeha.

Odločilni dejavniki uspeha

- sprememba zakonodajnih okvirov za delo šolske knjižnice
- skrbno načrtovanje in organizacija dela, učinkovito razporejanje sredstev, pravočasnost odzivanja na spremembe
- posluh za potrebe uporabnikov in iskanje ustvarjalnih rešitev
- podpora vodstva in ostalih članov kolektiva

Vrednotenje dosežkov

Redna vrednotenja knjižnice in njenih storitev s pomočjo kvantitativnih in kvalitativnih kazalcev bodo dragocena kot sredstvo za zagotavljanje informacij, ki bi utegnile biti v pomoč

določanju poslanstva in ciljev knjižnice, kakor tudi pri izboljševanju delovanja knjižnice, namenjena bodo:

- zbiranju koristnih podatkov za reševanje problemov, kot pomoč pri odločanju in vodenju knjižnice s ciljem izboljšanja kakovosti ponujenih storitev in za učinkovitejšega razporejanja virov.
- delovanje šolske knjižnice bomo vrednotili glede na uspešnost, učinkovitost in kvaliteto dela, sproti, temeljiteje pa vsaj dvakrat letno (pri tem bomo izhajali iz temeljnega poslanstva šolske knjižnice s poudarkom na zadovoljstvu in izpolnjenosti pričakovanj naših uporabnikov ob upoštevanju kazalcev ISO 11620 za knjižnice),
- spremljali bomo statistiko dela šolske knjižnice, ki bo zajemala vsa pomembna področja razvojnega načrta knjižnice, uspeh otrok in učencev pri branju za bralno značko
- potrebe in želje uporabnikov bomo spremljali z anketami, intervjuji in raziskovalnimi nalogami o zadovoljstvu uporabnikov s posameznimi storitvami, z odpiralnim časom ali s knjižnico kot celoto,
- posebej pomembno pa bo raziskati razloge za morebitno neuporabo knjižnice.

Kazalniki uspešnosti delovanja šolske knjižnice

- ① Izposoja na člana šolske skupnosti (ločeno za učenca in za člana osebja šole);
- ② Skupno število obiskov na člana šolske skupnosti (ločeno za učenca in za člana osebja);
- ③ Izposoja na enoto (obrat virov);
- ④ Izposoja na uro odprtosti (v času šolskih ur pouka in po pouku);
- ⑤ Število referenčnih vprašanj na člana šolske skupnosti;
- ⑥ Uporaba računalnikov in on-line informacijskih virov;
- ⑦ Skupno število knjižne zaloge na člana šolske skupnosti;
- ⑧ Zagotovitev osebnih računalnikov na člana šolske skupnosti;
- ⑨ Zagotovitev računalnikov z on-line dostopom na člana šolske skupnosti;
- ⑩ Delež polno zaposlenega knjižničarja - ekvivalent polne zaposlitve;
- ⑪ Delež polno zaposlenega knjižničarja glede na knjižnično uporabo;
- ⑫ Ankete zadovoljstva uporabnikov;
- ⑬ Skupine za osredotočanje (fokusne skupine);
- ⑭ Konzultacijske dejavnosti;

- 15 Stroški enote za naloge, storitve in dejavnosti;
- 16 Stroški osebja na nalogo (npr. izposojo knjig);
- 17 Skupni stroški knjižnice na člana šolske skupnosti;
- 18 Skupni stroški knjižnice, izraženi v odstotku od skupnega šolskega proračuna;
- 19 Stroški za vire, izraženi v odstotku od celotnih stroškov knjižnice;
- 20 Statistični podatki za primerjanje z drugimi relevantnimi in primerljivimi knjižničnimi storitvami na drugih šolah s podobno velikostjo in značilnostmi.

Pričakovani rezultati ob uresnitvi načrta

- učinkovita notranja organizacija in gladko tekoči procesi
- uresničitev zadanih ciljev šole, izpolnjevanje poslanstva;
- zadovoljni, izobraženi, uspešni, vsestransko pismeni in razviti posamezniki,
- pozitiven učinek na razvoj okolja,
- to bo sčasoma povečalo ugled knjižnice med strokovnimi delavci šole in v širšem okolju.

